

Новгородська Н. В., кандидат с.-г. наук, доцент
e-mail: super-nadia1971@ukr.net
Вінницький національний аграрний університет

СТАНДАРТИЗАЦІЯ ҐРУНТІВ – ОСНОВА ВИРОБНИЦТВА ЯКІСНИХ ТА БЕЗПЕЧНИХ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ

Проблема охорони ґрунтових ресурсів України має надзвичайно важливе значення. Стандартизація і нормування в галузі охорони земель та відтворення родючості ґрунтів здійснюється з метою забезпечення екологічної і санітарно-гігієнічної безпеки громадян шляхом прийняття відповідних нормативів і стандартів, які визначають вимоги щодо якості земель, допустимого антропогенного навантаження на ґрунти та окремі території, допустимого сільськогосподарського освоєння земель тощо.

Правове регулювання використання та охорони земель відбувається за допомогою стандартів та нормативів у галузі охорони земель [1].

Залежно від зовнішньої форми визначення вимог щодо якості земель, родючості ґрунтів і допустимого антропогенного навантаження та господарського освоєння земель доцільно розрізняти: стандарти в галузі охорони земель; нормативи в галузі охорони земель.

Група «Якість ґрунту. Ґрунтознавство» поділяється на такі підгрупи: «Якість ґрунту та ґрунтознавство взагалі»; «Досліджування ґрунтів узагалі»; «Хімічні характеристики ґрунтів»; «Фізичні властивості ґрунтів»; «Біологічні властивості ґрунтів»; «Гідрологічні властивості ґрунтів»; «Інші стандарти стосовно якості ґрунтів».

Залежно від суб'єктів прийняття і за територією поширення існують: міжнародні, регіональні та національні стандарти.

Міжнародні стандарти – це стандарти, прийняті міжнародною організацією зі стандартизації та доступні широкому колу користувачів. До міжнародних стандартів можна віднести стандарти ISO [2].

Відсутність фінансової підтримки заходів з охорони ґрунтів має негативні наслідки, наприклад, набувають розвитку процеси деградації ґрунтів зниження їхньої родючості тощо.

З іншого боку, все більше загострюється проблема забезпечення населення держави якісною харчовою продукцією. Якість харчування є невід'ємною складовою оцінювання якості життя взагалі.

Необхідною умовою отримання доброякісної харчової продукції є її вирощування за екологічно безпечних умов на землях сільськогосподарського призначення, де проводиться комплексний моніторинг ґрунтів.

За оцінками експертів організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ) в Україні лише 6 % території можна вважати екологічно чистими.

Тому крім завдання охорони та підвищення родючості ґрунтів виникає новий для українського ґрунтознавства та законодавства напрямок – сертифікація земель (ґрунтів) сільськогосподарського призначення.

Йдеться про встановлення відповідності тієї чи іншої земельної ділянки категоріям якості, закріпленим у нормативних документах або задекларованих землевласником.

Впровадження системи сертифікації земель (ґрунтів) сільськогосподарського призначення є важливим і необхідним для здійснення державного контролю за зміною показників родючості та забруднення ґрунтів токсичними речовинами та радіонуклідами, а також їх раціонального використання.

Список літератури:

1. Мірошніченко А. М. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України / А. М. Мірошніченко, Р. І. Марусенко. – К.: Алерта; Центр учбової літератури, 2011. - 520 с.

2. ГОСТ 1.1 – 2002 Межгосударственная система стандартизации. Термины и определения [Електронний ресурс] // Строительные нормативы: Официальный сайт. – Режим доступу: <http://vsesnir.com/Data1/11/11362/index.htm>

Сертифікат

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР "АГРООСВІТА"

НОВГОРОДСЬКА Н.В.

УЧАСНИК ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«КЛІМАТИЧНІ ЗМІНИ ТА СІЛЬСЬКЕ
ГОСПОДАРСТВО. ВИКЛИКИ ДЛЯ АГРАРНОЇ НАУКИ
ТА ОСВІТИ»

Т.Д. Іщенко

10-12 квітня 2019 року

НМЦ 38282994/№277-19

Київ – Миколаїв – Херсон